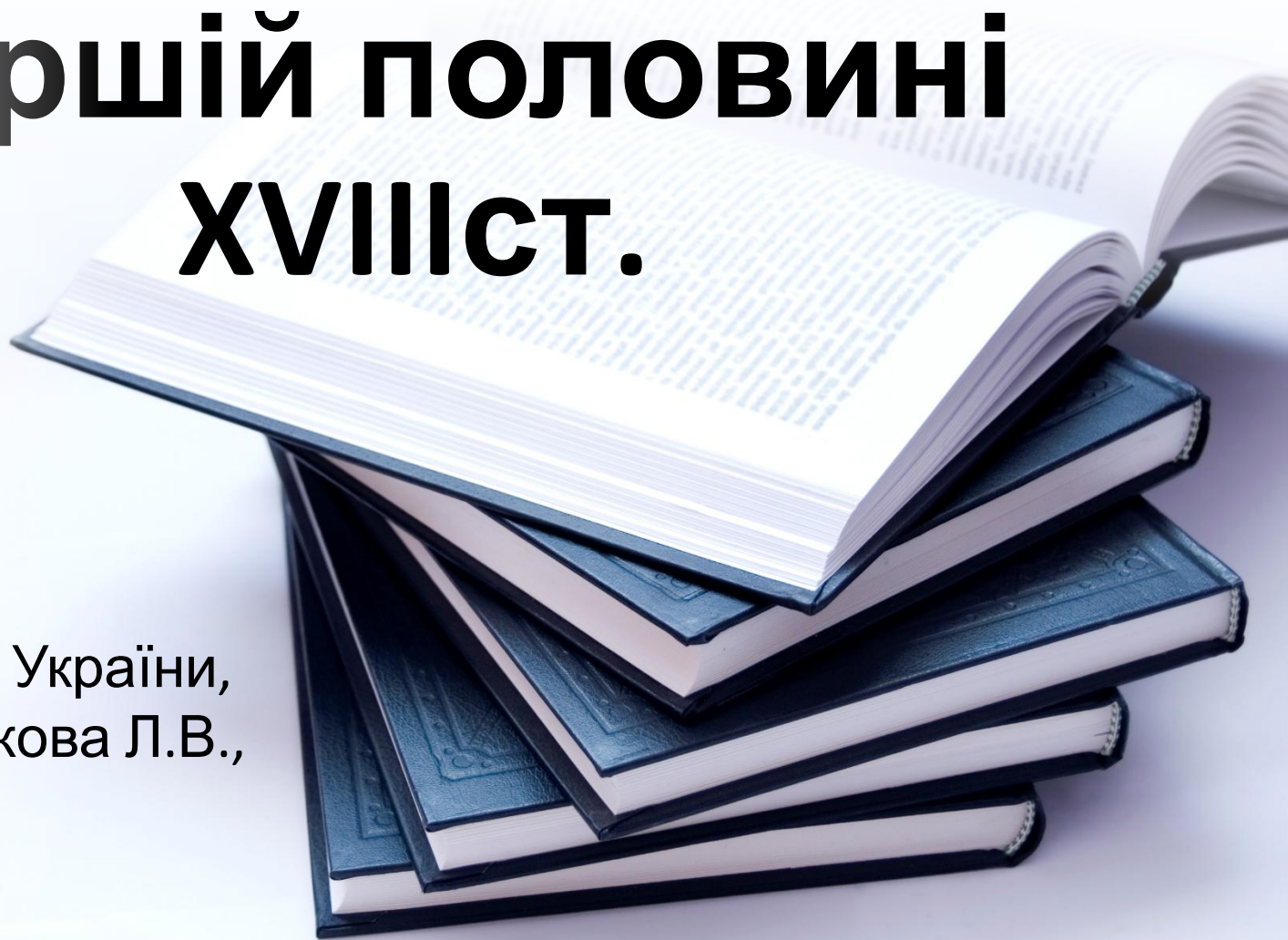


# Культура у другій половині XVII –у першій половині XVIIIст.

8 клас, Історія України,  
тема 28, Хорькова Л.В.,  
КЗШ №114



# Вивчаємо



Підпорядкування Української православної церкви  
Московському патріархату



Особливості розвитку культури



Освіта і книговидання в Україні. Києво-  
Могилянська академія



Розвиток природничих наук



Розвиток літератури



Архітектура, образотворче мистецтво,  
музика, театр



# Г підпорядкування української православної церкви Московському патріархату

- Контроль над православною церквою – контроль над Україною;
- Контроль над православною церквою – падіння опори української державності;
- 1864 – Києво-Печерську лавру передано під владу Москви;
- Москва звертається до Константинополя з грамотою про освячення київських митрополитів (Гедеон);
- 1686р.-Київську митрополію передано Московському патріархату-це була катастрофа, українська церква втрачає свою самобутність.



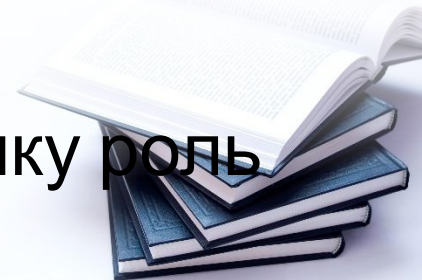
Митрополит  
Київський,  
Галицький і всієї  
Русі, з 27 січня 1688 -  
Митрополит  
Київський,  
Галицький та всієї  
Малої Росії

Митра Гедеона  
(Четвертинського).  
Майстерня Збройової  
Палати, 1685 р.



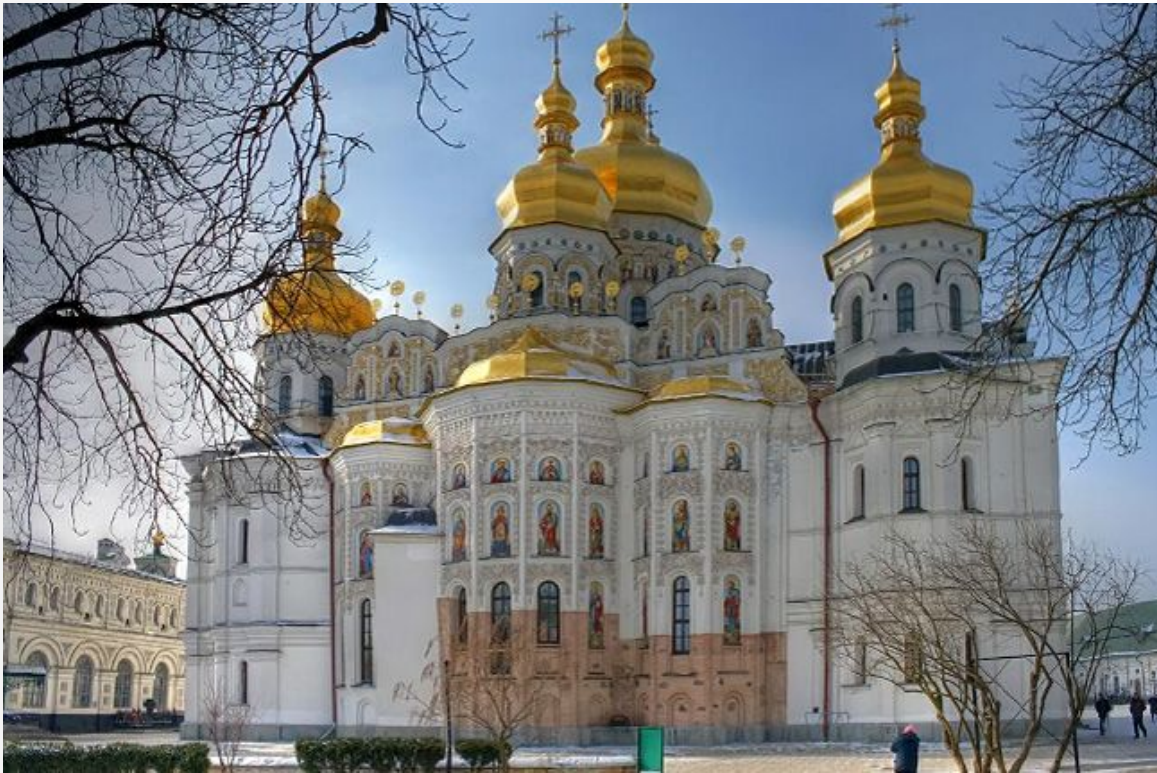
# Особливості розвитку культури

- Суперечливі умови: створення власної держави, підтримка культури з боку гетьманів, але і засилля царської влади та занепад держави;
- Перша хвиля зросійщення;
- Переважали традиції розвитку культури;
- Дві основи: розвиток української культури та вплив західноєвропейського бароко;
- Створено особливий стиль – козацьке бароко;
- Змінюється соціальна культура – велику роль відіграє козацтво та міщани.



# Особливості культури бароко

- Вигадливе поєднання деталей, ліній, прикрас;
- Інтерес до людських почуттів та громадянських вчинків;
- Увага до символів та алегорій;
- Театральність, парадність.

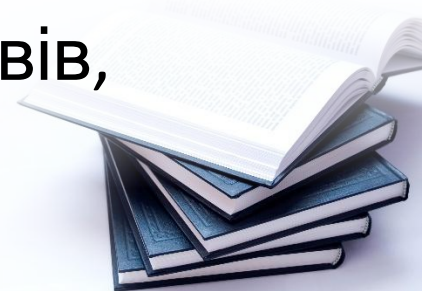


Успенський собор  
Києво-Печерської  
лаври



# Освіта і книговидання в Україні.

- Освітній рівень – високий;
- Початкові школи, домашнє навчання;
- Здобуття професійних знань при канцеляріях;
- Учнітво в ремісничих цехах;
- Січові школи на Запорозжжі;
- Колегіуми: Чернігів -(1700р.),Харків (1726р.), Переяслав (1738р.);
- Старослов'янська, українська, польська, німецька, французька мови, піїтика, риторика, філософія, богослов'я, математика, фізика, медицина, історія, географія, астрологія, музика, геодезія, артилерія, інженерна справа.
- Єзуїтські колегіуми:Луцьк, Кам'янець, Львів, Перемишль.



# Вищі навчальні заклади та

## друкарні

- Києво - Могилянський колегіум(1632р.) та Львівський університет(1661р.):
- За зразком Європи;
- Грамота на самоврядування;
- Указом Петра I став академією, мав 2000 студентів;
- Друкарня Києво-Печерської лаври - букварі, релігійні трактати;
- Львівська братська друкарня букварі та інше;
- Почаївська та Унівська друкарні;
- Друкують світські книжки;
- Петро I запровадив гражданський шрифт.





# Розвиток природничих наук

- Науковці були релігійними діячами;
- Феофан Прокопович «Про заслуги й користь фізики»;
- Вивчали питання фізики, астрономії, математики, медицини, географії;
- Вивчали природні явища;
- Перекладалися наукові твори;
- Розповсюджуються медичні знання - були свої доктори медицини: І Полетика, М.Кружень, П. Погорецький;
- 1707р. – м.Лубни – перша аптека.



# Розвиток літератури, основні

## риси:

- Зберігається зв'язок з релігією;
- Література стає самостійною галуззю творчості;
- Виробляються нові форми літератури, вона має світську та естетичну функції;
- Головна фігура – людина, її зв'язок з Богом;
- Утверджуються нові жанри художньої культури;
- Види поезії: громадсько-політична, релігійно-філософська, панегірична поезія, епіграми, лірична поезія, сатирична література...
- Л.Баранович, Д.Туптало, І.Максимович, Д.Братковський, І.Бачинський, К.Зиновієв.



# Проза

- Полемічна література: «Фундаменти», «Бесіда» Й. Галятовського, «Нова міра старої віри» Л. Барановича, «Навіти» - анонімний автор.
- Богословська література: «В істинній вірі», «Мир з Богом людині» - І.Гізеля, «Меч духовний» Л. Барановича.
- Агіографічний жанр – опис житій святих - Д. Туптало.
- Історична література – «Синопис».
- «Літопис самовидця»- Р. Ракушка-Романовський, праці С.Величка та Г.Граб'янки про Визвольну війну

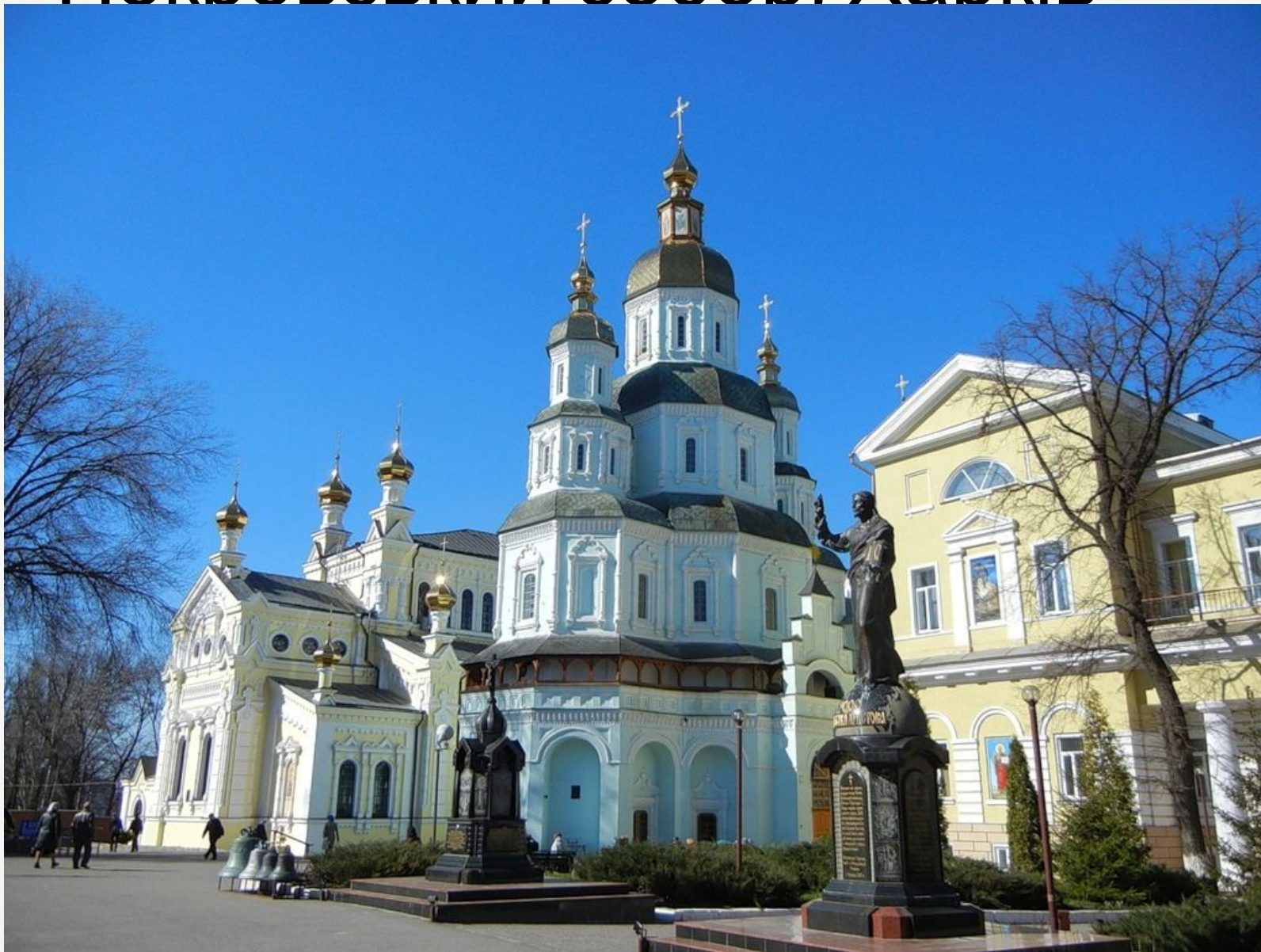


# Архітектура – фортифікації, бастіони, монументальне будівництво.

- Захист від ворогів, Руїна, Національно-визвольна війна.
- Українізація західноєвропейської культури та барокізація = створено козацьке бароко: урочистість, піднесеність, грандіозність, вишуканість, декоративність.



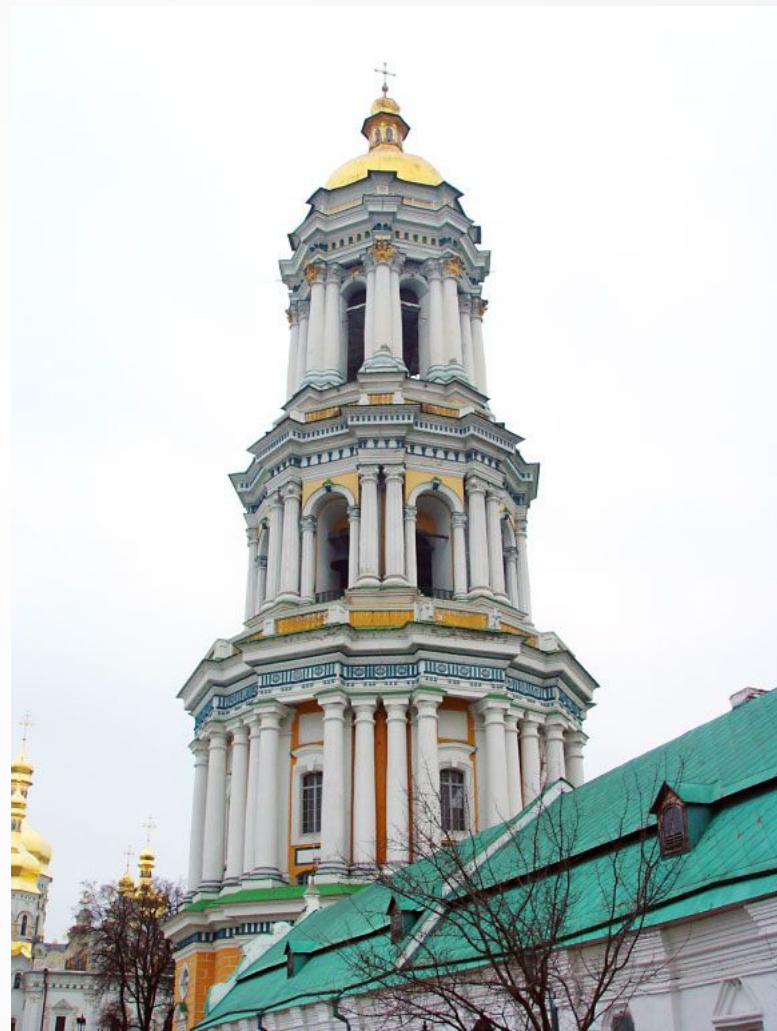
# Покровський собор, Харків



# Дзвіниця Софійського собору

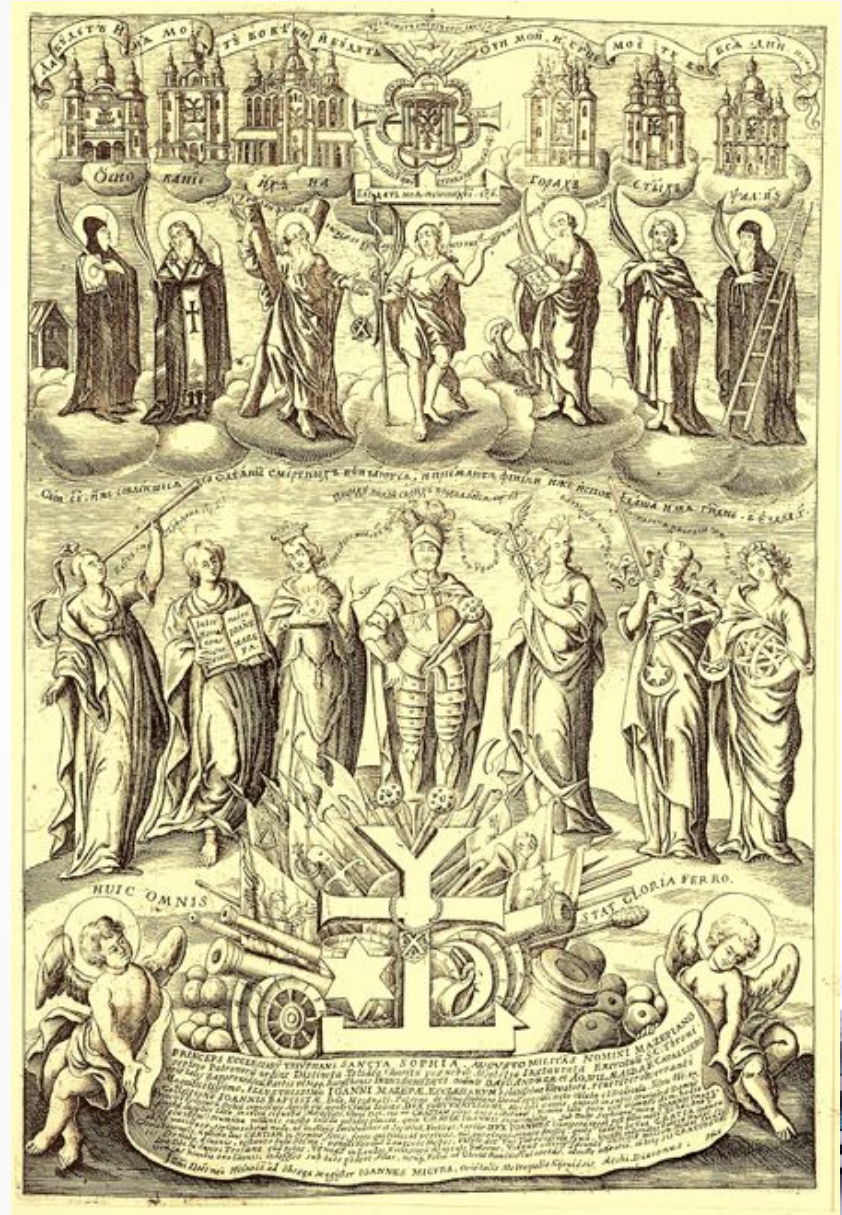


# Лаврська дзвіниця



# Іван Мазепа та барокові споруди

- Йому присвячено 186 гравюр, 42 картини, 22 музичні твори, 17 літературних творів, 6 скульптур.
- Реставрував і побудував 49 храмів



# Образотворче мистецтво

- Вплив народних традицій;
- Вплив бароко;
- Образ козака-бандуриста;
- Іконопис (іноді зображували гетьманів);
- Осередок у Жовкві(І.Руткович, Й. Кондзелевич);
- Портретний живопис;
- Ктиторський портрет-засновники церков;
- Графіка – брати Тарасевич;
- Різьблення по дереву





# Музика та театр

- Формуються основні риси народної музики;
- Кобзарі, лірники, бандуристи;
- Троїсті музики: мелодія, ритм, темп;
- Кант - псалма-багатоголосний спів;
- Хоровий спів;
- Партесний концерт - без супроводу інструментів;
- В Києво-Могілянській академії – музична освіта;
- Театральне мистецтво – вертеп, шкільний театр, драми.



# Домашнє завдання: параграф 28

